

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjaton
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosc ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosc da.



Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědny dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes ma
Njeh ći khma
Ziwnosc je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Sserbske njedželiske lopjeno.

Wudawa so kóždy šobotu w Šsmolerje; knižničisčezerni w Budyščinje a je tam ja šchwórtlětnu pšchedplatu 40 wj. dostacž

Wlode jutrn.

Jan. 14, 1—6.

„Trošchtuježe, trošchtuježe mój lud, rěčježe j Jerusalemom wutrobnje!“ tak je Bóh jastarsku hižom swojim profetam poručil, ale mjes wschitkimi trošchtarjami, kiž su wot teho čaka w je-
ho mjenje do šwěta wuschli hač na džěńnišči džěń, njeje žadny šwěrnischo swojeho trošchtarstwa hladat, žadny lěpje so na to wustat, šrudne wutroby trošchtowacž, hač wón, kotrehož krašne dohče nad šnjereču a rowom šmy j nowa nětko pšches Božu šmadu šwjecžili w tyhle šandženych dnjach. Šorještacž nascheho Šbóžnika Jesom Šhrysta wot mornych je šamo na šebi hižom njewprajomny trošcht ja žyly do šnjertneje žaloscje padnjene ešlowještwo, ale wón je tež šam na jutrach tajki trošcht kóždemu swojich wuczobnikow hiščeže wošebje pšchintješt a j poknymaj rukomaj wudžělit. Woblej jeho kaš wón tam Marji Madleni, kotraž jeho j tyščneje boloscju mjes mornymi pya, j jenicžkim šłowom wschitke šylšy šetrěje, kaš wón šhwata, šhuboko šhibowanemu Šětrej šlowo huady a wodacž pšchintješt kaš wón j milej ruču dwělowazeho Domascha k šbóžnej wěštoscži swojeho šorještacž do wjedže, kaš wón tamnymaj dwěmaj na puču do Šmauša pišmo wotewri a wutrobu napjelni j krašnym njewurjeknjemym wješelom, kaš wón žyly wubojanemu šadlesčku swojich wuczobnikow pšches šwoje šjewjenje mjes nimi šwjatu šhroboscž a nowu nadžiju do wutroby wulowa, jo móža šami trošchtowani potom tež šašo drubich trošchtowacž. A tak dha šu woni na šandženych šwjatych dnjach tež naš šašo bohacž trošchtowali se swojim šwědženjom wo šorještanjem Šbóžniku, tak šo šmy j wješelom šhwalicž móhli: „Šhrystuš je šorještanj a se wschej

martny čahnyš; teho šo mamy šadowacž a Šhrystuš čže naš trošchtowacž. Šaleluja!“

Šaj, Šhrystuš čže naš trošchtowacž, lež pšches nasche džěńnišche Bože šlowo. Šrawe jutrowne šlowo to je, runješ bu hižo do jutrow rěčane. Šón šnjes je jo rěčal šelent šchwórtk wječor, jako na tym běšče, šo měješče šo džělicž wot swojich wuczobnikow. Šón jim njepotaji, ššto jemu hrošy, šo šnjereč a row na njeho čaka a šo tež woni w jeho šlužbje šo ničeho šěpšeho dohladacž nimaja, ale wón wucži jich tež pšches šnjereč a row won hladacž „do tamnych šlotych dworow“, do šotrychž wón nětko po malej šhwili počehnje, šo šy tam tež jim wěčne měšto a wobhdjenje pšchihotowal. Šdžž šo jim na šwěče šyščeže, dhyž šnjereč a row jich krašči, hdyž šwědomnje jich šudži, hdyž šwěť jich pšchescžěha a wustorka, Šhrystušowi pšchecželjo dhybja wjedžicž, hdyž móža wostacž a hdyž maja wěčnu domišnu. Šdže dha je? Ššam wot šebje to ničto njewě; Jesuš nam jo praji. Šój, bratsje, šotra, šyńny šo k jeho nohomaj, prošchmy jeho: Šnježe, powjes nam ty:

Šdže namaka dušča šwój statok, šwój dom? a wón budže nam woboje pošacž, šon wěčny wóžny dom, kiž na naš čaka, a šon jenicžki prawy pučž, kiž k njemu wjedže.

Šnježe, našch Šbóžniko, wjedž naš ja ruču k Šótzej do domu!

1. Šascha wutroba šo njestróžej. Šwěče do Šoha a tež do mnje wěče. W mojego Šótza domje je wjele wobhdlenjow“, tak trošchtuje Jesuš swojich wuczobnikow, a šon trošcht trebamny wschitž. Ššchetož my tu nimamy žane wobštajne měšto. My šmy kaš trawa, jako šwětki ščemy; hdyž wětry šaduja, dha šahinjemy, a ša naš nješdže wjazž měšto žane tu

namakane" (641, 7.) — na kať hnujaze waschnje stupa nam to runje nětko na woczi w czařu, hdžež hlód a khorosče konzujaj, sčtož je wójna přjedy pšchepuschczika. Njenadzujzy, přjed' hacž řo dohladant, wotewrja řo row pod naschimaj nohomaj. Ach! a řmjercž wostanje tež řa řšchesczijana hřchče něřhto jara řhutne a hróřbne, a tež Pawol řada řebi, niř wuřlecženy, ale radřcho nawoblecženy bycz, řo by to řmjertne pórřete byřo wot řiwjenja. A tola, hdž řwětny człowjek pšched řmjercžu řri a řšchepjeta, řšchesczijan móže jej trořchtnje napscheczıwo hladacz. Pšchetož řšchesczijan czıni, řchtož tu řchryřtuř praji: „Wěrcže do Boha a tež do nıje wěrcže!“ a we wěrie do teho Boha, řiř řmjercž hrěřchnıfa njeřa a nascheho řiwjenja dla tež řwojeho jenicřřeho řřna pšchepuschczıř njeje, a we wěrie do tuteho jeho řřna, řiř je pšches řwoju řmjercž řmjercži tu móž wřař, řiwjenje pař a nješachodnořcz na řwětko pšchinjeřř, ma řšchesczijan tež we woblicžu řmjercže trořchtıno wutrobu. Ně, ty džęczo Bože, tvojaj wutroba řo nještróžeř! Abo řchto, mohřa řmjercž czı řchřodřicž? Njewěřch, jeli nasřa řemřřka řhęza teje hětn rořtamana budže, řo wot Boha nowe twarjenje manı, dom, řiř ř rukomaj njeje řęřınjeny a wěczny je, w njebjęřach?

Pšched niř dořhim czařom pařechu we Alřřřich horach na jenyř tamniřřim hřubje deřřach leřanıno pařtwıřchęžu něřotři pařřıřo řwoje řřadřa. ř hofa pařtwıřchęza řtejeschę něřchto drijewjanıch hěřřow, řiř jim w czopřřřich měřřazach řęta ř pšchębyřřej řřuzachu, hřbjene byřlenřřka, řotrež wopuřchęřıchu, řař bórřř hacž by řo řřma pšchıblıřřıka. Mas jedıř džęř řařřřřchachu hórřřach w horach džıwıny bubot a ropot a wjedřřachı hıřřom, řo je řo řopıřa řřęřa hórřřach řwot řřakow wotwalıřa a w blıřřřich wofomıřnjenyřch jako řawına deře pórřdže do dořa. řwóřřo na to tež wıdřřachı řatřřřıny wotwal řřęřa, řoda a řamjenıow řo ř wotmachóm deře walecz, wřchıřřko pšched řobı řpotorhajo a řahıbjejo. řchto pař jenoř bu řahıbjene? Nıczı, hacž te řřare pařawę hěřřı. Pařřıřo bęřchu wıřchıřřı njeranıeni a bjes řchřodı wostali. Wěniřř pař, řo řu řo řwojıř rořřamınyřch hěřřow dla jara řıdřřı? řhwalıř řu Boha a nıřřne džęřı jenu řpęwalı we řwojeř wjeřřnej řřřřıřřıřřı. — Pšchęczęlo, to nastupa nař. řař bıdže tež nařchę częřo, řiř je duřřchę wobıdlenje na řřotřı czař a je tu wřchęřřıř brachıř a bolosęřam, řřakowosęřam a řhorosęřam podesčřřıřnjene, jınu pod nawalom řmjercže řo do hromadı řřpnycz a w rowje řo pohřębacž. Ale mı Bože džęczı, řiř mı do Boha a řchryřřıřa wěřımy, częřlı mı řařřęje řřadneję řchřodı dla řo jara řıdřřı? Njewudženy wjele bóle Bohı řa nařchę řřadne wımořenje džęřřa, Te Deum, t. j. „ęze, Božo řhřalıny“, řařřęwacz w jeho njebjęřřej řwıatıřıř? řłaj, něřko řřı hıřchęze řař řřaczř w řwojıř jęřřı. řřmjercž rořřama řchřopıřınu. řwoje řıwe duř njeřřıřı řřhřřař, řo je řřaczř w řwojıř hřęřřařřı řodřo wo tu rořřamıno řchřopıřınu řřorřıř a řařosęřıř; mıřřle du jenu na něřchto řřle drijewje; ř řęřanı řpıřıřę wón řwoje řřchıdřęřřa, ř řęřanı řřonęřřı napscheczıwo. řšchesczıřana řadanję a nadřřıřa džę hıřchęze wıřchę hórřę. „řřchıdřa jow! řo poleczřı ř njebjęřřıno wjeřřęlo“. Ně, řmjercž nam njeřřę nıczı řchřodřıcz, dıřřı nař, hdž je czař, ře wřchęř nıřřı wodřřıcz; řařřıřę dıřřę wřchıřřej řřosęřřı, wjedže nıřřı řıny pucz ř řamnej wjeřřęlořęřı.“ (232, 8.)

řaj wřchřař, njewęřa, řiř wřchıřřı přęje, přęje tež njebjęřa a pšchıwofa nam: Njewjeřřa pšchęwostajıny řandželam a řřaczřřam! Ale řomı częřlı mı bóle wěřıcz, řamıny wıřřmęřřam, řiř częřdža nam nadřřıřı na njebjęřa wıřęczęczı, abo řchryřřıřęřı, řiř je ert wěczneję wěřřosęřę? řıř, řiř řu wot řpody řem, abo jenu, řiř je ř wıřřřoka deře, řiř je ř doma řwojeho Wótza pšchıřchot a je nam ře wřchęřakıř dıřřıř řřubjenıom hacž na nař wěřęřıřchı wobřřucžıř, řo je wıřřchę tuteho wıdřřıřneho řwěřa

hıřchęze dıřřı njewıdřomıny njebjęřřı řwěř, řbóřřny řaj njeřřıřęřıřnyřch duřřow, wěczřna domıřřna řa Bože džęczı, hdž řu we wěřę řwóř bęř tu na řemı dořřıřęřı? řđı by řemı řař njebyřo, wón nam to njeby řamjeřęczřař, wón by nam prařıř: „Nječřıncę řębı řaneje přřřđıneję nadřřıřę na mojeho Wótza dom; pšchetož řam řa wař řaneho řuma njeř.“ řo wřchřař je wěřřę, řemıřa hıřřto řanęhorıma řa nař nıma. řęřıřřowaj řarřřchęř w řetřęhemje dıřřıřęřřıřıř w hřodže řa řubo wřacz, dořęřř hęwřř řaneho řuma njebę w teř hřospodže. Wón řam, nařř řnjeř njeřęjeřchę tu na řemı, hdžęř by řwoju řřowı polořıř. řęho wıřřıřawarjo řu we czařı pšchęřęřęhıřow hıřřto pod řemıřı wıřřřowanję pıřřalı, dořęřř na řemı řa nıř řaneho řuma njebę. A mı něřř po wóřınję řřı w czařı řıwı, hdžęř je řa něřotřı řwóřřı jara częřřto wobıdlenje namakacz. Ale „w mojeho Wótza domje“, prařı řęřıř, „je wjele wobıdlenıow.“ řaj, řař wjele řřęřřch a bęřnyřch, řhřomınyřch a wıřřadnyřch, řřonıřřow a hřęřřchnıřow je řam řıřo nıřřřařřchlo! řař wjele je řo řıř wot dıřřow a wot přotow řam řıřo hřomadı namakalo! A tež mı, hdž řřı ewangelıřęř pōřřıřřıřı byřlı, dıřřıřıřı řam řřajęze wobıdlenje namakacz. Pšchetož řęřıř je řam řchot, nam to měřřto pšchıřotowacz we řwojeho Wótza domje. Pšchęř hřęř bęřchę nam řamıřnjeny, ale pšchę řwoje częřřpjenje a wıřřıřęczę, hórřęřřaczę a ř njebjęřřıřę je wón nam řon řařo wotewřıř a nam w nıř wěczřne měřřto wobřřarřař. řęřęř řo teho, o wutroba! řař řubosne řu řwoje wobıdlenja, řnjeřę řębawot, řař řubosne řıřo jow, hdžęř řıř pola człowjekow byřřıřch a řıř nařęczıřęřıř ř bōhıřıřı řřřřıřı řwojeho doma, ale řař řubosne hřřřę řamı, hdžęř jınu řwóř řud řobje byřřı a řana řmjercž wıřřıř njebıdže, ani řřıřdoba ani bolosęř; ani wofanję; pšchetož to přęřıřchę je řařřıřo! řow na řemı njeje řane měřřto ř řawostaczı, a hdž by řıř runje w řřařřıřıř hřřodže byřřıř w dořřıřıřı měřřę a pōřřıřı, czař tola pšchıřřđę, hdžęř řęřa: „řbęřı řo wotřřal řıřı! řıř tu dleřę njeřwóřęřch wotřřacz, řıř mařřı wıřřęřahıřęcz“, ale ř řwojeho njebjęřřęho wobıdlenja czę nıřřřıř njeřwıczęřıřı. řow na řemı nastanję, wōřębję hdž wjele řudřı w jenyř domje hřomadı byřřı, řobřıřı řřadřa a řadřıřa, w domje nařchęho njebjęřřı Wótza pař byřřa jenoř džęczı měřřa. řow na řemı řu nařchę domıř měřřta džęřenja a Božęřıřę-prajęřıřa, w Wótzowıřıřı domje pař namakalo řařo řwojıřch wěřřıřıřch pšchęczęřow, řotřıřchř řh dıřřıřal wot řo czařnycz dacz ř bolosęřıřı. Ale to nařřıřchęřchę wjeřřęle budže tola to, řo budžęny pšchı řıřı řnjeřřı řōřřıř czař.

Pšchetož „řa czı řařo pšchıřęcz“, prařı řon řnjeř, „a wař ř řębı wřacz, řo byřchęze wıř řamı byřlı, hdžęř řa řřı“. Wón czę řařo pšchıřęcz. Wón pšchıřřđę něřř řpochı ř nam we řwojıř řřowje a řařřamęncęřę, we řwojıř duřřı a w řıřch wřchęřřıřch řhōřıřnjenyřch a podesčřęřnjenyřch nařchęho řıwjenja, a czę nař pšchęř to wřchıřřıřo dale bóle pšchıřotowacz řa řwóř njebjęřřı řaj. A wón pšchıřřđę ř nam jınu w nařchęř řmjertnej řodřřıřę a nařpōřřęřıř na řwěřa řřonęřřıřıřı, řo by řwojıřch wěřřıřıřch na pōřřęřıřıř wıřřřıřch řıřřıřch ř pšchęřřařřıřıřıřıřıř częřřom ř řębı dořřęřđı do řwojeje řřařřıřosęřę.

řđę namakřa duřřıřa řwóř řřatow, řwóř dom? Bohı budž džęř, řo řo to pōdarrıo wıřřıř přařřchęcz njeřřębjamıř. řęřıřřıř nam pōřařę řon wěczřne wótřřıřıř dom, řiř na nař czařa.

2. A wón pōřařę nam tež řon pucz, řon jenicřřıř přařřıř pucz, řiř do njeho wjedže.

řchto by nam pōřıřřalo wjedřıcz, řo je hórřęřřach měřřto řa nař pšchıřotowane we Wótzowıřıřıřıř domje, hdž byřřıřıř puczřa do njeho njeřřalı? řęřıřřıřıřıř wıřřęřřıřıřıřıř móřřachı řon wjedřıcz. Pšchetož řęřıřřıř prařı ř nıř: „řđę řa du, to wıř wěřęczę a řon pucz tež wěřęczę.“ řomıřřıřıřıřıř napscheczıwo řęczıř: „řnjeřę mı njeřwěřıřıř hdžę řıř džęřřıř, a řař móřřıřıř pucz wjedřıcz?“ a řa

čičhojč a jezzerpliwosč, i kotrejž Jesuſ na tajše napscheczivo-
rečjenje ſwojich wučzobnikow poſluchajſche, čže nam wutrobu
čjinič, je wſchēm, ſchtož naſ pohnuwa, k njemu pſchitč a ſo
njebac wotdžeržecž, tež naſche dwēle pſched njeho noſpčž, jeno ſo
ſo to ſ pravnej wutrobu ſtanje; wōn čže nam pomhacž.
„Njeje, kaſ mōžemy pucž wjedzicž?“ praſcha ſo Domasch.
Wēſeje, naturiſki čłowjek pucž do Wōtzneho doma wjedzicž nje-
mōže. Ale ſchtož je wučzobnik Jeſuſow, tōn mōže jōn wjedzicž,
a hdyž je wōn tola, kaſ Domasch, i ſhwileni njewēſty we ſwojej
myſli a ſo praſcha: Kaſ mōžemy pucž wjedzicž? tehdy datwa
tōn Anjeſ we ſwojej luboſeči jemu to jaſne wotmoſtjenje: „Ja
ſym tōn pucž a ta wēnoſeč a to žiwjenje; ničtōn njepſchiūdže
k Wōtzej, ſhiba pſches nje.“

Ja ſym tōn tōn pucž, wōn praji; niž ja pokažu pucž, ale
ja ſym tōn pucž; niž ja ſnaju wēnoſeč, ale ja ſym ta wē-
noſeč niž ja wodžu k žiwjenju ale ja ſym to žiwjenje. Slaj,
jow je wjaz, dylſi Mōiſaſ abo Heliaſ abo ſcheczenik Jan,
wjazy, dylſi wſchitzy profetojo a japoſchotſjo, kiž ſu pucž jenož
poſaſowali, wēnoſeč jenož pſchipowjedali, wo žiwjenju jenož
ſwēdžili. Mōj Anjeſ Jeſuſ je to wſchitko ſam w parſchotje.

Ja ſym tōn pucž, tōn jeničzi prawy; ničtōn njepſchiūdže
k Wōtzej, ſhiba pſches nje. We wſchēch čžakach ſu čłowjekojo
ſpytali, ſebi ſami pucž do njebeſſ twarič. W Juđiſkej pyta
wjele pōhanow ſebi ſpodobanje ſwojich bohow dohweč pſches
mjchelke wōtve čželne poſuczowanja, a tajſich je tež w ſchecze-
janſtwje hacž na dženſniſchi džen. Druſy ſpytaja ſwoje ſamſue
dobre ſtutki kaſ, hory nakopieč, ſo bychu kaſ po ſchodženkach pō
nich horje fročžili do njebeſſ. Za Lutherow čžak a do jeho
ſtatneho wuſtupjenja bēchu tajzy, kiž bēchu njedufchne žiwjenje
wjedli, huſto we wulkej hroſy, hdyž i nimi k wumrjecžu džēſche,
a w ſwojej ſmyſlnoſeči pōſkachu druhdy do ſlōſchtra a dachu ſebi
mniſchu draſtu pſchinječž, ſo bychu ſo w nej pohrjebacž dali.
Woni mēnjachu, ſo ſo jim na ſudnym dnju lēpje pōūdže, hdyž ſu
do bruneje draſty jawaleni a i mniſchej kaſu pſchirrečzi. Ale
podarmo! Pſches tu ſatraſchmu hlubinu, kotraž hrēſchnika džēli
wot teho ſwjateho Woha, žadyn ſwonkny nakoſſ, žana nako-
pjena hora dobrych ſtutkow, žane čželne poſutowanje, i žyła žadyn
wot čłowjekow natwarjeny mōſt njewjedže. Ničtōn njepſchiūdže
k Wōtzej, praji Jeſuſ, ſhiba pſches nje. Wichi tym woſtanje do
wēčnoſeče, a ſchtož čže nimo njeho abo bjeſ njeho do njebeſſ,
ſchtož njewēri do teho Syna Božeho, tōn woſtanje wonkach. Ale
nochžyli dha my wēričž?

Ja ſym ta wēnoſeč, wōn praji. W nim njeje žane jebanje,
bludjenje, molenje; pſchetož Wōh ſam je ſo w nim ſjewil. Schtož
teho widži, widži teho Wōtza; ſchtož jeho ſlyſchi, ſlyſchi, ſchtož
tōn Wōtž pſches njeho rēczi. Wōn je ta ſwēza, kiž je ſwojim
ſłowom a ſchodženjom nam prjedy ſwēčzi na pucžu žiwjenja, ſo
ſo njefabudžim. Wōn je ta wēnoſeč, teho dla ſejele nam
ſwjateho Duchy, kiž by nam pucž do wſcheje wēnoſeče poſaſaſ

Ja ſym to žiwjenje, praji wōn na poſledk. Wōn woſnje
prjecž naſch hrēch, a hdyž wodacže hrēchow je, tam je žiwjenje a
ſbōžnoſeč. Wōn datwa nowu mōž k ſwjeczenju; ſchož k bōjſkemu
žiwjenju na ſwēče ſlyſcha, to namaka we nim wſchitko ta duſcha.
Wōn je tōn njebeſſi winowiy pjeſk, i kotrehož jeho haſoſy na ſemi
pſchezo nowu mōž, wōlōhu a žiwjenje čžahaja. Wōn je to horje-
ſtawanje a to žiwjenje; ſchtož do njeho wēri, budže žiw, hacž
wōn runje wumrje.

Slaj, to wſchitko je nam naſch Jeſuſ, pucž a wēnoſeč a
žiwjenje. Nētk mamy polue wēſte wotmoſtjenje na to praſche-
nje: Hdže namaka duſcha ſwōj ſtatoſ, ſwōj dom. Nētk njeſymy
wjazy hoſečo a podrožnižy, ale bērgarjo i tymi ſwjatymi a Boži
domjazy; w njebeſſach je naſche mēſcheczanſke prawo. Kajki kraſ-

ny troſcht! Jeno njefabudžim, wōn plačži jenož Božim džēcžom,
jenož Jeſuſowym wērnym wučzobnikam. Daj ſchryſtuſkej
hdylicž pſches wēru w twojej wutrobje a jeho ſwjatemu Duchej
ſo wodžicž, dha budžeſch junu pola njeho hdylicž we Wōtzowym
domje wēčjuje. Hamjeſi.

Zyrfej a ſtat.

Nowe ſchulſke lēto ſo japočžina, ale my w Saſſkej hiſcheče
pſchezo njewēny, kaſ to i nami, to rēka i naſchej ſchulu, je, hacž
wona ſteji pod tym pſchekhōdnym ſchulſkim ſakonjom (Über-
gangſſchulgeſetz), abo hacž tutōn ſakon njeplačži, dokelž je pſche-
čziwo wulkoſtatnej wuſtawje (Reichsverfaſſung). Tajſe nēſchto
wſchaf je kuſt džiwnuſchke ſa naſch čžak, kotryž mēni, ſo je ſebi
poſtup (Fortſchritt) wotnajaſ; ale taſ jara džiwačž ſo na tym
njetrjebamy, hdyž widžimy, ſo to i jenej drugej wēžu — a tutu
ma ſtat po wſchēm ſdacžu ſa tu wažiſchju! — tež hinaſ njeje,
njemizy i dawkami a i doſhodami. Smejny njewjedža, ſchto
a kaſ to budže, a ſchulſke gmejny tež niž, a duž ſo njefbēra danſow
a pjenjeſ; bjeſ tyh paſ njendže; duž čžini ſo dohl. To wſchaf je
nētkle to normalne po wſchēm ſdacžu! W ſtarym čžaku bē to
njecnormalne! Ale to wſchaf drje doſho hižo. Pod tutymi nje-
ſtrowymy wobſtejnoſečemi čžerpja tež zhrſwinſke woſady, dokelž
tež wone njemōžeja dawki ſbēracž; ſu tola w jich wobliczenju a
poſtawjenju wot gmejnow a jich ſarjadowanja wowiſne, njech tež
nētkle wſchē zhrſwinſke dawki do ſwojeje woſebiteje kaſy pſchitōu.

Se ſchulſkej wēžu bē to kōnž mērza taſ, — dalſche roſkudjenje
njeje nam inate! — ſo je ſo ſaſka wſchnoſeč na wulkoſtatny
miniſterium do Barlina wobročžika, ſo ſa tym praſchejo, a ſo
wona wot tam wocžakuje roſkud, hacž w Saſſkej wulkoſtatne
prawo (Reichsrecht) ſama krajne prawo (Landrecht). Wocžakuje
ſo i wētoſeču, ſo ſo jaſſki pſchekhōdny ſchulſki ſakon pſchemēni, a
je tež mōžno, ſo ſamo ſozialdemokračji tutemu pſchemēnenju
pſchihloſitja.

Naſpomnjeny pſchekhōdny ſchulſki ſakon, wudaty nēkotre
dny prjedy hacž wulkoſtatna wuſtawa, wotſtroni wot 1. haprjeje
1920 nabožne roſwucžowanje ſe ſaſſkich ſchulow. Po tutym nje-
dyrbjeli wot nētk wjazy žanyh nabožnyh hodžinow w ſchuli
mēčž! Ale, naſcha wſchnoſeč hiſcheče ſama njewē, kaſ bu runje
poſaſane, hacž to tomu taſ bneč žmē abo niž. Dyrbjalo paſ to
woprawdže k temu pſchindž — ſchtož njewērimy — dyrbi ſo to
na kōždy pad wo to wojowacž, ſo nabožina ſaſo do ſchule pſchiū-
dže. Katolſky ſu dorasnje ſa to wuſtupili a jim je ſo „katolſka
ſchula“ t. r. „nabožna ſchula“ jawēſežika. Njedyrbjeli to my
evangelſky tež dozpicž a doſonjecž, hdyž tola i katolikami tu wo
to jene a to ſamſue a tež w pſchewjednoſeči i nimi wojujemy?
Tole ſebi roſpomnny pſchede wſchēm nētkle, hdyž ſaſo ſwoje
džēcžatka do ſchule wjedžemy. Marka 10, 14 ſteji hiſcheče pſchezo
w naſchej bibliji a njeje duž tež wuſchmōrtjene je ſwjatych pſchi-
ſlužnoſečow ſtarſchich, macerjow a nanow! — — —

Evangelſky Serbjo!

Nēnſke nowiny woſjewjeja, ſo ſo wōlby do ſynody wotmēja
a mjenuja ſa Kamjenz, Lubij, Žitawu wōlbnych kommiſſarow,
ſa Budyſchin niž. Čžehodla niž? Snadž tehodla niž, dokelž
njeje hiſcheče wučzinjene, hacž my tu wokolo Budyſchina ſerbſki
krejſ njedostanjemy, kiž by ſerbſkich wotpōſkanzow do ſynody
wolik? Abo njebudže to i teho a i tyh druhich ſerbſkich ſamērow
ničžo? A čžedža evangelſke ſerbſke woſady tu jenož wot pſchi-
pada abo wot dobreje wole Nēmžow wotwiſne ſežinič, hacž

Serbow do synody pójezeli abo hač níz, hač w synodze sakskeje zyrkwoje hlók a saspjerjow maju abo níz, teje sakskeje zyrkwoje, kotrejež najbnadniski wotdžel woni tola njejsu?! Jeli so haj a nasche kerbske wožadny, jich zyrkwinske pschedstejiczerstwa a jich duchowni daja žebi so lubicž a žo njehibaju, dha žebi my ewangelszy tež hinajšeho dóna njejažlužimy! A my chzemy tola, kaž žu to ewangelszy duchowni psched wyschnosčžu wuprajili, zyrkwinske žamosariadnistwo mječž!! Esu woni a žu ewangelszy Serbja s jenyh „ničžo“ spokojom?! A je to „ničžo“ to, šhtož mēla nascha wyschnosčž ja naž Serbow hiščeje wysche! Hdž hdy a hdže w tutym nowym demokratiskim časju, je tu to městno, hdžež dyrbja tež ewangelszy Serbjo, nětkle do wschelafich zyrkwinskich frejžow rostyfani — hač s dobrej němstej wolu abo níz, nočzemy tu dženža pschepytacž, — žami mjes žobu wuswolicež móž Serbow do synody a tak šapocječž s tym dalschim a wjetšchim: je kerbskim zyrkwinskim frejžom, do kotrehož bychu sjednocjene byle wsche kerbsko-němske a němsko-kerbske ewangelske wožadny pod jenyh kerbskim superintendentom, kotryž je ničžy žamože žlužicž Serbam runje tak kaž Němžam! Je wopravudže na časju, so ja tutón samēr níz wjazy jenz ženotliwi abo male konferenzy škutkujaj, ale powšchitlownosčž, jawnosčž! — Ale žnadž je hižo na tym, so tón ras do synody wola wsche kerbsko-němske wožadny žamo sa žo!?? — A jeli tak, so Budyšski wokrejež tón ras njewoli, wobšhowamy jenz ženeho saspjerja w synodze, ženeho lajfa a níz jenicžkeho kerbskeho duchowneho, a mamy tak w tym sažo jenu šaplata sa to, so my ewangelszy Serbja žo njejsnyh hibali a starali ale žnty wschemu hieč dali, kaž to chzysche! Nadžijomnje ma tole, so po tutym pohlednim žaneho kerbskeho duchowneho w synodze njesmějenty, s najnjenscha to dobre, so žo ewangelszy Serbja šhrabajaj a wo to postaraju, so s najnjenscha tola něšto se žwojich samēr wotw dožpija, a so, hdž sažo wola, kerbski wokrejež woli žwojich saspjerjow žam!!

S bliska a s daloka.

S Lipska sezele to sjednocženstwo „Christlicher Volksdienst zu Leipzig“ próstwy na wožadny a jenotliwych, prošo wo dary pomozh ja nowy seminar ja wučerjow nabožiny. 4. oktobra šapocža tutón seminar žwoje dželo, k žiwjenju šbudženty psches wulke, nadobne wotkasanja, a je nětk žwoje přenje pol lēta dožpil. Je to wulzy nusny a wažny škutk sa naschu ewangelsku zyrkej kaž ja jenotliwe wožadny, haj ja kóždeho jenotliweho wožebje, a najbóle to ja naschu mlodžinu, ja nasche džeczi. Dyrbi tón tola wučerjow wutublacž, kotliž nabožinske hodžiny a rostwucžowanje dawaju, hdžež a hdž to wučerjo naschich škulow wjazy njebudža chzž abo žmēcž abo čžinicž. Šhtož chze, so dyrbja nasche džeczi nabožne rostwucžowanje dostawacž, žo rostwucžowacž we wěrje do teho horjestanjeneho Šbóžnika, tón dyrbi ja to tež wustupowacž a wojowacž a škutkowacž. A jedyn tajki škutk ja to je to podpjeranje tuteho seminarja, kotryž je šloženy na legaty a dary ššesćizjanskeje lubosčeje. A tutón seminar budžemy tež žamo tehdy nusnje trjebacž, hdž we wojowanju wo nabožinu w schuli to najwjetšche, tu nabožnu schulu dostanjemy. Wschitzy wučerjo njebudža te nabožne hodžiny dawacž chzž; w najwjazy wožadach, wožebje w městach, njebudža duchowni tuto dželo žami dokonječž móž. Tam saspjerja čži na tajkim seminarje pschihotowani nabožni wučerjo, wjele bóle budža paž nam tuczi wučerjo nusni, hdž nabožnu schulu njeostanjemy. Duž tehodla: šhtož pomoz ja tutón seminar ma, pomha žylej zyrkwi Šnjesowej!

Dary pschijimujaj duchowni, móžaj paž žo tež hntdom do Lipska pošlacž na: Postscheckkonto Leipzig, Nr. 51 580 „Hermann Fritsche, Religionslehrer-Seminar-Konto.“

S wožadow. Nasche paczerške džeczi žu nětk sažo konfirměrowane a tón čas žu sažo je, so nascha konfirměrowana mlodžina do nabožnych rostwucžowanjow abo, kaž žo tež praji, na něšpory pschincž ma. Tole, šhtož bē hewal hižo nusne a wažne, je nětkle čžim nusnišche a wažnišche! Duž paž dyrbi žebi nascha mlodžina nětkle čžim bóle wědoma byčž žwojeje pschihlužnosčeje a tute rostwucžowanja wopytowacž! A staršchi a hospodarjo maja, tež pschi wschěch nowych tarifach a wustajenjach, tola pschego hiščeje tu staru pschihlužnosčž, so žwoju mlodžinu k temu džerža, so po ššesćizjanskeje pschihlužnosčeje čžini. Naschej mlodžiny a naschim džecžom budže wjele nusnišche, so žu w nabožnych a zyrkwinskich wěžach wobhonjene, hač je to naschim staršchim a starym bylo. To jene wěšo bē a je a budže wschēm jenaf nusne a wužitne, so žu hlubožo a twjerdže šloženi na tón šložk nascheje wěrny, kotryž je Ješuž Šhrystuž, tón stanjenty Šbóžnik, a wobhonjeni w tym, šhtož teje wěrny je! Ma tole a na tamne budže žo w tutych rostwucžowanjach džiwacž dyrbjećž! Duž kóždy, kóžda do teho, šhtož je naž wschěch ššesćizjanska pschihlužnosčž!

Rosšcherjenosčž rostlin po semi.

Rostliny žu semi s krašnym wozjewom, kotrehož wschelafosčži a lubosnosčži žana wumělska wosdoba žo njeruna. Najwotščenischa krajina by pošbyla rjanosčeje, hdy bychu s njeje wschě rostliny žo šhubite. Kóžda krajina žowa žebi paž s rostlinami žwoju wožebitosčž.

W naschim mērnyh podnjebju, hdžež pravidlownje žo wotmēnjujaj šhtyri počasny, šhubujaj šhtomy a kečki, nimo jehlinacžow, našymu žwoje liščeje a dostawaju w našlědnym nalēcžju sažo nowe; ale čžim bóle južnym krajinam a runikej (ekwatorej) žo pschibližujemy, čžim wjazy widžimy rostlinow pschego šelenych. Hižo w Grichiskej, we Wlochach (w Štalškej), w Španiskej a w žewjerneje Afrizy je wjele tajkich rostlinow; w Aziji, Afrizy a Amerizy bliže runikej mēwaju paž šhtomy a kečki psches žpē lēto a dlēje žwoje šelene šopjena, dokelž rosdžela počasow tam — móht rjež — njeje. Tak tež žu liščeje a kwětki rostlinow čžim wjetšche, čžim bóle k južnym semjam pokraccžujemy; liščeje nastawaj ščersche, rjeišche a bljščežnische, ščženja nabhawaju žiwischich barbow, a jenotliwe šhtomy, kaž palmy, narostu 50 do 60 metrow wyšoke. Ale tež pola naž mamy šhtomy, kiž je palmam pschirunacž móžno. Mjerědko žhójna, nasch powšchědny lēžny šhtom, dožahnje wyšokosčž žamo 30 metrow; jēdle a šchmrēki žu na horach časno hiščeje wyschche.

Wožebliwischeho rasu šabhwaju krajiny horzeho pažu s pschewulkeje wschelafosčžu rostliny. Ščžy wobšahujaj tam šhtomy najwschelafishe, kaž dla wulkosčeje, tak tež dla twórby, a městna s nižšchimi rostlinami pschi njepschehlada hromada krašneje kwěčžiny. W mērnyh pažu nade wschēmimi druhimi rostlinami knježaj trawy a žhójny, tute wožebje w lēžach, na kucžinach. Nasch paž je pschewschēm krajina žitow a lukow. W šymnych krajinach, kaž w žewjerneje Ruskeje, knježaj jeno nishe trawy a male wjetžy, wólšche a brěšy. Najdalsche kraje wokolo čžopow pola, hdžež knježitaj wěčžny žněh a lōd, žu puste a bjese wschěch rostlinow, tak, kaž wschě wyšoke horny, kiž wustupujaj do mjesow wěčžneho žněha.

E. D.

Wudawa „Serbska Ružica“, družstwo s wobm. ruš.
Samolwity redaktor: šaracž Wyracž w Rožacžizach.
Čžišččž Šsmolerjež knihicžišččežnje w Serbskim Domje w Budyščinje.